

CARDEDEU

Vallès Oriental

L'encaix de la bicicleta en l'espai urbà

Des de l'elaboració del Pla de Mobilitat l'any 2006, el municipi de Cardedeu ha impulsat diverses actuacions per afavorir l'ús de la bicicleta com a mitjà de transport al seu espai públic.

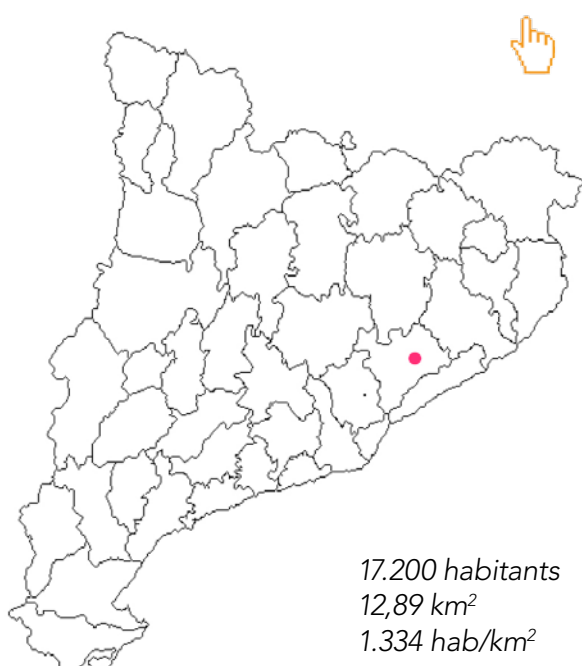
Aquestes accions s'emmarquen en els objectius del Compromís per a la Mobilitat i la Millora Urbana de Cardedeu –un dels quals és fomentar la mobilitat no contaminant i dissenyar espais per a l'ús de la bicicleta– i han anat acompanyades d'altres mesures per donar més protagonisme al vianant al carrer, fomentar el transport públic col·lectiu urbà i pacificar el trànsit.

ACTUACIONS DESCRITES

- ▶ Implantació de la **xarxa de carril bici** urbana i foment de l'ús de la bicicleta.
- ▶ Modificació de l'**itinerari del bus urbà** per incrementar el nombre d'usuaris.
- ▶ Introducció de mesures en l'espai públic per donar **prioritat als vianants** i pacificar el trànsit.
- ▶ Creació de la **Comissió per a la Mobilitat i la Millora Urbana** i signatura del Compromís per la Mobilitat Sostenible.
- ▶ Elaboració d'un estudi tècnic sobre l'**accessibilitat de l'estació de tren** i identificació de les possibles solucions.

TERRITORI, URBANISME I MOBILITAT

17.200 habitants
12,89 km²
1.334 hab/km²

- ▶ Cardedeu té un **nucli urbà compacte**, sense urbanitzacions.
- ▶ Les distàncies internes i l'orografia del municipi **faciliten la mobilitat a peu i en bicicleta**.
- ▶ La **zona industrial** (20,81 ha) **té continuïtat amb la trama urbana**, tot i que està sepa-rada per la via del tren. Tanmateix, s'hi pot accedir a peu o en bicicleta, encara que no hi arribi el carril-bici.
- ▶ El municipi està travessat per **dues carreteres amb un volum important de trànsit**: la C251 i la BV5103. Durant l'any 2011, la Diputació de Barcelona farà un estudi per determinar el nombre de vehicles que circulen per aquesta via de la seva compe-tència.
- ▶ Compta amb una **estació de tren rodalies** a tocar del nucli urbà i del polígon industrial, amb una zona d'aparcament gratuït que facilita la intermodalitat tren-cotxe
- ▶ Hi ha un **servei d'autobús regular integrat** en la xarxa de transport de l'Autoritat del Transport Metropolità.

Límits territorials del municipi de Cardedeu
Font: Institut Cartogràfic de Catalunya

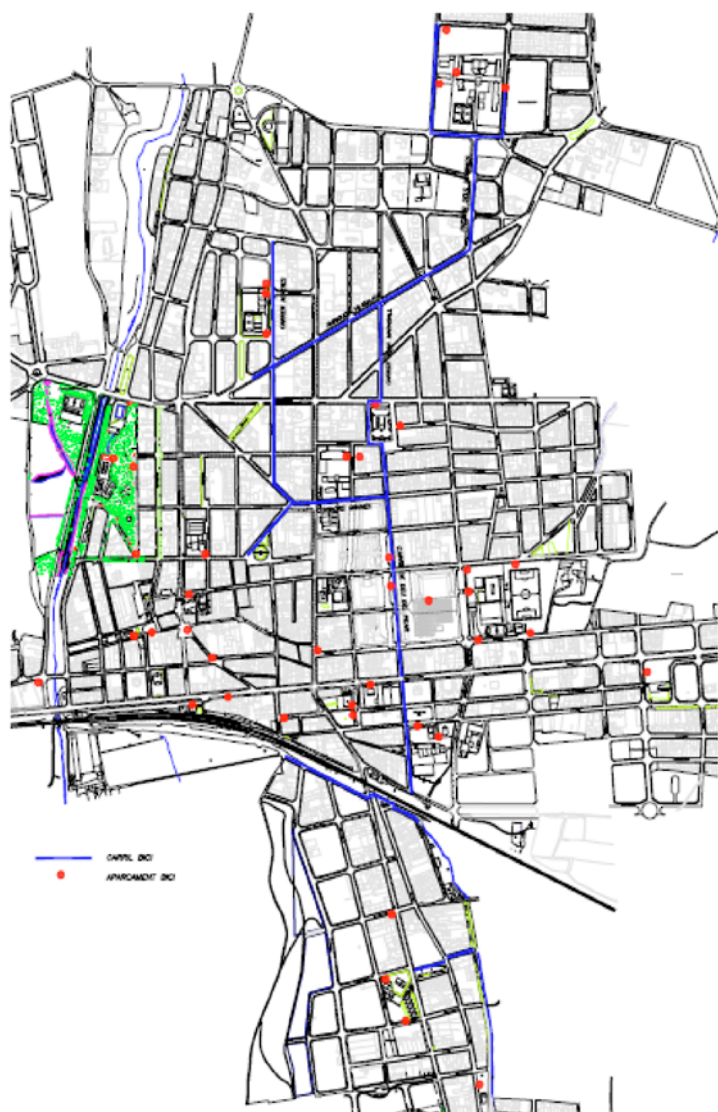
EXPERIÈNCIES LOCALS DE MOBILITAT SOSTENIBLE

3

LA BICICLETA A L'ESPAI PÚBLIC

L'any 2007, arran de les propostes contemplades en el Pla de Mobilitat impulsat per la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Cardedeu va aprovar el projecte de reurbanització de diversos emplaçaments del nucli urbà a fi incorporar-hi el carril bici.

El carril bici al nucli urbà

Aquestes actuacions han permès la implantació al nucli urbà d'una xarxa de carrils de 4 km, que connecta de forma segura els diferents equipaments públics (biblioteca, poliesportiu) i centres educatius del municipi (escoles i instituts).

Veure plànol adjunt

Aparcabicis als equipaments i comunitats de veïns

Tots els equipaments públics –poliesportiu, escoles, instituts, mercat, biblioteca– compten amb aparcabicis. Actualment, hi ha 588 places en aparcaments tipus “u” en espais oberts i 839 en recintes tancats.

L'Ajuntament de Cardedeu ha establert també convenis amb comunitats de veïns (28) per a instal·lar aparcabicis en els edificis. Només cal que la comunitat presenti una acta en la que els veïns n'aprovin la instal·lació i hi destinin un espai concret.

Registre gratuït de bicicletes

Tots els ciutadans que ho vulguin poden incloure la seva bicicleta al registre municipal. La iniciativa té un doble objectiu: dissuadir els lladres i facilitar la identificació de les bicicletes recuperades.

La bicicleta com a protagonista

Cada any es realitza el Bici-vila contra el canvi climàtic, una sortida oberta a tothom que compta amb el suport de l'Associació de Comerciants, de l'Ajuntament de Cardedeu i d'altres entitats del municipi.

Durant la Setmana de la mobilitat sostenible i segura es realitzen també diferents activitats per fomentar l'ús de la bicicleta com a mitjà de transport urbà.

Subvenció a la compra del casc

Tots els ciutadans que ho desitgin, poden utilitzar un val que es reparteix en l'informatiu municipal "La Vila" per obtenir un descompte en la compra de casc o d'un cancell. La campanya compta amb el suport dels establiments que vénen bicicletes i els seus accessoris.

Serveis municipals, també en bicicleta

L'Àrea Territorial de l'Ajuntament de Cardedeu ha incorporat a la seva flota de vehicles dues bicicletes elèctriques per als desplaçaments dels tècnics municipals.

La policia local compta també amb bicicletes per cobrir de forma ràpida els desplaçaments dels agents en el nucli urbà.

El foment de la bicicleta a Cardedeu ha contribuït a la millora de la qualitat de l'espai públic, ja que ha reduït l'ús del vehicle privat en els desplaçaments interns així com les emissions associades.

Actualment, i després de les actuacions realitzades, al voltant de 6.000 ciutadans fan servir (un 30% de la població) la bicicleta com a mitjà de transport urbà, fet que ha comportat una reducció d'un 16% en l'ús de l'automòbil i d'un ordre de magnitud semblant les emissions de gasos d'efecte hivernacle (unes 5.500 tones CO_{2eq}/any).

Cost econòmic de les actuacions

ACTUACIÓ	COST
Implantació carril-bici (2007-08)	156 282
Prolongació del carril instituts (2009)	63 344
Connexió carril Pl. Amadeu Borràs (2010)	58 722
Bicicletes elèctriques Àrea Territorial (2008)	1 600
Bicicletes policia municipal (2008)	3 970
Aparcaments de bicicletes (2007-10)	9 600
Total	293 518

L'AUTOBÚS URBÀ

Cardedeu compta amb una línia de bus urbà de l'empresa Sagalés que recorre el nucli urbà i el connecta també amb el polígon industrial. Circula cada 30 minuts, amb uns horaris adaptats a la freqüència dels trens rodalies, per la qual cosa fa les funcions també de llançadora. Durant el mes d'agost no hi ha servei.

Millores en l'itinerari

L'any 2008, degut a l'estancament i al baix nombre de viatges anuals del servei (26.000, aproximadament), la Comissió de Mobilitat va modificar l'itinerari a proposta de l'Ajuntament.

Fins aleshores l'autobús iniciava el recorregut a l'estació de tren rodalies i anava en sentit al Polígon Industrial, motiu pel qual molts ciutadans optaven per anar caminant i no perdre temps.

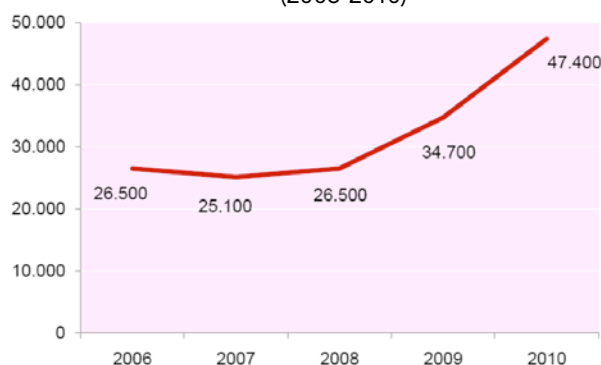
La modificació va consistir bàsicament en un canvi de sentit per recórrer primer el nucli urbà i, posteriorment, la zona industrial.

Avantatges socials

El servei ofereix una targeta social de 10 viatges (TC10) no integrada per a les persones grans o en situació d'atur, i a estudiants que no hagin estat admesos en el centre triat com a primera opció (no proper al seu habitatge). L'únic requisit és que estiguin empadronades al municipi.

Des del canvi d'itinerari, el bus urbà ha augmentat el nombre d'usuaris fins als 47.300 l'any 2010 (78% des del 2006).

Evulció del nombre d'usuaris del bus urbà (2006-2010)

MILLORES A L'ESPAI PÚBLIC

En paral·lel a la creació i ampliació de la xarxa de carril bici, s'han implementat diverses actuacions en l'espai públic per donar més protagonisme als vianants i reduir la presència del vehicle privat a motor al carrer.

Vianants més segurs i ciutat més accessible

En matèria de millora de l'accessibilitat dels vianants, les principals mesures realitzades han estat: rebaix de les voreres als passos de vianants (cosa que ha reduït l'aparcament irregular en aquests punts), implantació d'orelles a les cantonades dels carrers per augmentar la visibilitat dels vianants per part dels conductors, i ampliació de les voreres.

Convivència entre mitjans de desplaçament

Per fomentar la convivència entre els vehicles a motor i la mobilitat a peu i en bicicleta, s'han introduït mesures dirigides a peu i en bicicleta, s'han introduït mesures dirigides a pacificar el trànsit: instal·lació d'elements reductors de la velocitat, ampliació de les voreres o, en especial, creació de zones 30.

D'aquesta manera, en alguns carrers amb equipaments públics –com escoles, per exemple–, es fa conviure de forma segura el carril bici amb una zona 30 que protegeix els desplaçaments a peu. Tot el municipi és ja zona 30, excepte vials principals i polígon industrial.

Aparcament al carrer, gratuït però limitat

Si bé les actuacions a l'espai públic han comportat una reducció del nombre de places d'aparcament, l'Ajuntament de Cardedeu ha optat per oferir la possibilitat d'aparcar al carrer de forma gratuïta durant un temps limitat –zona vermella– enlloc de crear zones de pagament.

Això afavoreix la rotació de vehicles privats i l'aparcament a l'espai públic dels veïns i compra-dors a les botigues del municipi.

S'han creat també 62 places d'aparcament gratuïtes amb limitació de 24 hores al Passeig Mestre Alexandri, situat a 7 minuts a peu del centre urbà (aparcament dissuasiu).

Inversions realitzades en la millora de l'espai públic

ANYS	INVERSIÓ ECONÒMICA	AGENTS IMPLICATS
2007-09	2.750.000 €	Ajuntament de Cardedeu Diputació de Barcelona
2010-11	390.000 €	Ajuntament de Cardedeu Govern d'Espanya - FEOSL

EXPERIÈNCIES LOCALS DE MOBILITAT SOSTENIBLE

9

TREN MÉS ACCESSIBLE

L'estació de RENFE de Cardedeu es troba situada en un tram de la línia ferroviària en corba i amb peralt. Aquesta tipologia d'estació causa dificultats dels usuaris (en especial, d'alguns col·lectius com les persones amb mobilitat reduïda) a l'hora d'accedir al tren, ja que la distància entre els graons i l'andana és considerable.

La identificació dels problemes

L'any 2008, degut a l'estancament i al baix nombre de viatges anuals del servei (26.000, aproximadament), la Comissió de Mobilitat va modificar l'itinerari a proposta de l'Ajuntament.

Fins aleshores l'autobús iniciava el recorregut a l'estació de tren rodalies i anava en sentit al Polígon Industrial, motiu pel qual molts ciutadans optaven per anar caminant i no perdre temps.

La modificació va consistir bàsicament en un canvi de sentit per recórrer primer el nucli urbà i, posteriorment, la zona industrial.

COMISSIÓ DE LA MOBILITAT

Cardedeu compta des de l'any 2007 amb una Comissió per a la Mobilitat i la Millora Urbana, òrgan de participació ciutadana encarregat de vetllar per un bon funcionament de la mobilitat al municipi.

Pot ser membre de la Comissió qualsevol col·lectiu que ho justifiqui i que sigui signant del Compromís per a la Mobilitat Sostenible. La sol·licitud ha de ser acceptada pel plenari de la pròpia Comissió (*veure link adjunt*).

Compromís per la Mobilitat Sostenible

El Compromís per a la Mobilitat de Cardedeu recull la voluntat del municipi, expressada per mitjà de la Comissió de Mobilitat, d'avançar cap a un model de mobilitat més sostenible, d'acord amb els criteris acceptats per tots els signants del Compromís.

L'aprovació dels projectes urbans

Quan l'Àrea de Serveis Territorials elabora un projecte de millora urbana –tant de ciutat com de barri–, el presenta a la Comissió per a la Mobilitat per informar-la de l'actuació.

Els membres de la Comissió estudien l'actuació i fan, si ho consideren convenient, propostes de millora.

 Punts forts

La configuració urbanística del municipi i la compactat del nucli urbà faciliten els desplaçaments a peu i en bicicleta.

La xarxa de carril bici conviu de forma tranquil·la amb l'espai per a vianants i les zones 30, i connecta els diferents equipaments públics del municipi. El seu disseny i definició ha afavorit l'augment del nombre d'usuaris.

El replantejament de l'itinerari del bus urbà ha afavorit un increment significatiu del nombre d'usuaris sense que això hagi suposat un sobrecost econòmic. Per fomentar la intermodalitat entre mitjans de transports, els horaris del bus estan adaptats als de la línia de rodalies, i l'estació compta amb un aparcament gratuït de vehicles.

La reducció de les places d'aparcament al carrer ha anat acompanyada de la creació de places gratuïtes per temps limitat, mesura que afavoreix tant la rotació de vehicles privats com l'aparcament a l'espai públic dels veïns (zones vermelles).

Les actuacions realitzades a la via pública han millorat el desplaçament segur dels ciutadans –en especial, dels nens i la gent gran– ja que els conductors tenen una millor visibilitat dels vianants, sobretot a les cruïlles.

Els comerços i botigues, tot i la reticència inicial d'algunes per la pèrdua d'espai d'aparcament, han reaccionat positivament a la creació o ampliació dels espais per a vianants.

 Aspectes a millorar

Caldria avaluar l'impacte –social, econòmic i ambiental– de les diferents actuacions portades a terme, i realitzar una enquesta de percepció dels diferents agents implicats sobre aquestes mesures –veïns, comerços, nens i joves...–, una vegada han passat uns quants mesos des de la seva implementació.

LA MOBILITAT A L'AJUNTAMENT

A nivell d'organització municipal, la planificació i gestió de la mobilitat a Cardedeu és responsabilitat de l'Àrea de Serveis Territorials.

Concretament, del Departament d'Obres, Serveis i Manteniment, a la qual està inscrita també la Brigada Municipal. Les competències en matèria de seguretat vial corresponen a la Policia Local.

- ▶ Xarxa de carril bici: 4 km
- ▶ Usuaris bicicleta: ~ 5.500 (30% població)
- ▶ Usuaris bus urbà: ~ 47.400 anuals (2000)
- ▶ Aparcaments de bicicletes: 588 en espais oberts i 839 en espais tancats
- ▶ Superfície zones 30 i vianants: tots els carrers són Zona 30, excepte el polígon industrial, els eixos viaris principals com les carreteres (40 o 50 km/h), i els carrers de prioritat per a vianants (10 o 20km/h).

CONTACTE

Manel Torres Sánchez

Arquitecte tècnic municipal

Cap Unitat de Serveis i Manteniment

93 844 41 46

manelts@cardedeu.cat

PARAULES CLAU

Bicicleta, autobús urbà, carril-bici, zones 30, aparcament al carrer, zones vianants, accessibilitat, comissió mobilitat